

Aan:
MinBZK

Via:
SG BZK

Van:
DGAIVD

nota

Kamerbrieven TK en EK Invoeringstoets Tijdelijke wet

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar

Ja

Datum

15 december 2025

Ons kenmerk

a07be43b-or1-1.3

Opgesteld door

AIVD/CS

Samengewerkt met

Bijlagen

4

Pagina

1 van 3

Aanleiding

- Eerder heeft de toenmalige Minister van BZK laten weten dat de invoeringstoets van de Tijdelijke wet eind 2025 zal worden gedeeld met de TK. Ook aan de EK is door de toenmalige Minister BZK toegezegd de invoeringstoets Tijdelijke wet toe te sturen.
- Deze invoeringstoets richt zich op de effecten van de Tijdelijke wet op het werk van beide diensten (AIVD en MIVD), vanaf de inwerkingtreding op 1 juli 2024 tot dit najaar. De ervaringen van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) zijn hierin ook meegenomen. De bevindingen van de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) en de Toetsingscommissie Inzet Bevoegdheden (TIB) zijn separaat op een later moment gedeeld en als bijlagen toegevoegd.

Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd in te stemmen met de Kamerbrieven, waarin verslag wordt gedaan van de invoeringstoets, en deze brieven te ondertekenen. Gelijktijdig zijn deze Kamerbrieven bij het ministerie van Defensie in de lijn gebracht, vanwege de medeondertekening door de Minister van Defensie.

Kern

- De CTIVD heeft laten weten dat zij sinds 1 oktober 2025 klaar te zijn voor een volledige toepassing van de Tijdelijke wet, met uitzondering van het toepassen van geautomatiseerde data-analyse op bulkinterceptiedata. Vanwege de huisvestingsproblematiek bij de CTIVD, kon de CTIVD eerder geen bindend toezicht houden en daarmee werd de Tijdelijke wet nog niet volledig toegepast. Om deze reden is toegezegd de invoeringstoets niet één jaar na inwerkingtreding, maar eind 2025 op te leveren. Naar verwachting zouden de resultaten dan vollediger zijn. Het gevolg is dat de Tijdelijke wet niet volledig kon worden toegepast gedurende de onderzoeksperiode van deze invoeringstoets.
- De invoeringstoets besteedt aandacht aan hoe de diensten en de ABRvS de uitvoering hebben ervaren. Een aantal bevoegdheden konden niet of in beperkte mate worden uitgevoerd, wat nader is toegelicht. De CTIVD geeft eenzelfde weergave in haar bijdrage.
- Bij hetgeen wel volledig kon worden toegepast, geldt dat de inzetmogelijkheden van kabelinterceptie en de regeling rondom bulkdatasets

- positief worden geapprecieerd, alsook de mogelijkheid tot het instellen van beroep tegen bindende oordelen van de TIB en CTIVD.
- Vanuit de ABRvS is één knelpunt omtrent inlichtingenvoorziening aan haar Afdeling benoemd. Als knelpunt voor de diensten is genoemd dat de beoordelingstermijn die de TIB hanteerde voor enkele toestemmingsverzoeken, soms meer dan vier weken na indiening TIB, onevenredig lang is. Ook de TIB benoemt de langere doorlooptijd in een beperkt aantal operaties in haar bijdrage. Deze knelpunten worden betrokken bij de herziening van de Wiv 2017.
 - Geconcludeerd wordt dat, gelet op de beperkte mate waarin de Tijdelijke invulling heeft gekregen, er geen compleet is wat de consequenties voor de uitvoering in de praktijk zijn. Dit TIB deelt deze conclusie. Er kan om die reden nu geen sluitend antwoord kan worden gegeven op de vraag of het beoogde doel van de Tijdelijke wet in voldoende mate is behaald. Het is te vroeg om conclusies te trekken over de door de CTIVD geadresseerde zaken m.b.t. de effectiviteit van (bindend) toezicht in het algemeen, en de gegevensverstrekking aan buitenlandse partners in het bijzonder.
 - Wel valt er iets te zeggen over de potentie die de wet heeft. Voor de onderdelen in de Tijdelijke wet waarvan wel gebruik kon worden gemaakt geldt dat deze een positieve bijdrage hebben geleverd aan de snelheid en wendbaarheid van de diensten en daarmee de bescherming van de nationale veiligheid. Dat maakt dat er een positieve verwachting is voor de toepassing van de Tijdelijke wet en het antwoord dat de wet biedt op de toenemende dreiging vanuit statelijke actoren met een offensief cyberprogramma gericht tegen Nederland.
 - Ten aanzien van één knelpunt geldt dat niet gewacht kan worden op een wetswijziging. Toegelicht wordt dat het werken met twee aparte verwervingsregimes voor de toepassing van bulkinterceptie ten aanzien van het niet meer negatief hoeven te filteren van streamings- en downloadverkeer voor onderzoeken die vallen onder Tijdelijke wet, niet uitvoerbaar is gebleken. Verduidelijkt wordt dat voorgaande ook gaat gelden voor onderzoeken die niet vallen onder de Tijdelijke wet, zoals jihadistisch terrorisme. Dit betekent dat de diensten niet-relevante gegevens blijven vernietigen, maar dat deze schifting niet in alle gevallen kan plaatsvinden op het eerste moment dat de diensten over de gegevensstroom kunnen beschikken. Het vernietigen van niet-relevante gegevens zal gaan gebeuren tijdens de verdere verwerking van de opbrengst van bulkinterceptie. Daadwerkelijke invoering zal pas gaan plaatsvinden nadat hierover met de Tweede Kamer is gesproken.

Toelichting

Politieke context

- De invoeringstoets is een belangrijk evaluatie-instrument voor wet- en regelgeving, dat wordt ingezet om snel vast te stellen of er problemen ontstaan voor mensen en/of uitvoerende organisaties na inwerkingtreding van nieuwe wetgeving. Beide Kamers hechten aan deze invoeringstoets.

Financiële/juridische overwegingen/strategie

- De Tijdelijke wet vervalt van rechtswege vier jaar na de inwerkingtreding ervan. De ervaringen met de Tijdelijke wet worden doorlopend betrokken bij de herziening van de Wiv 2017, die op dit moment plaatsvindt.

Datum

15 december 2025

Ons kenmerk

a07be43b-or1-1.3

Pagina

2 van 3

Krachtenveld/uitvoering

- De invoeringstoets is door AIVD en MIVD gezamenlijk opgesteld en afgestemd. Ook zijn de ervaringen van de ABRvS meegenomen. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden in de ambtelijke klankboardgroep, waaraan MinBZK/CZW, MinDEF/JZ en MinJenV/DWJZ deelnemen. De CTIVD en TIB hebben separaat op een later moment hun bevindingen gedeeld.

Communicatie

- Er is hierover geen actieve communicatie voorzien.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

Datum

15 december 2025

Ons kenmerk

a07be43b-or1-1.3

Pagina

3 van 3